

**Pierwsze stwierdzenie *Spilostethus saxatilis* (Scopoli, 1763)
(Hemiptera: Heteroptera: Lygaeidae)
w Sudetach Wschodnich**

KRZYSZTOF ZAJĄC¹, GRZEGORZ HEBDA²

¹ul. Fabryczna 1A, 57-540 Łądek Zdrój, e-mail: kzajac@eko.org.pl

²Katedra Biosystematyki, Uniwersytet Opolski, ul. Oleska 22, 45-052 Opole
e-mail: grzesio@uni.opole.pl

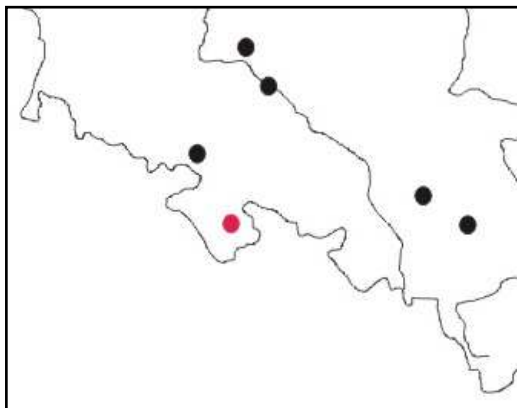
Abstract. [First record of *Spilostethus saxatilis* (Scopoli, 1763) (Hemiptera: Heteroptera: Lygaeidae) in East Sudetes]. A new locality of *Spilostethus saxatilis* in the Sudetes is presented. It is the first record of this species in Poland after more than fifty years break.

Wstęp

Spilostethus saxatilis jest gatunkiem o euro-azjatyckim rozmieszczeniu, rzadko podawanym z Polski (J. A. Lis 1989). Od połowy XX wieku brak jest jego stwierdzeń z terytorium naszego kraju.

W południowo-zachodniej Polsce podawany był wcześniej z pojedynczych stanowisk. Na Górnym Śląsku jedynie z Bytomia i Ligoty Dolnej (Polentz 1943; B. Lis 1994). Z obszaru Dolnego Śląska wraz z Sudetami – z Rościszewic k. Obornik Śląskich, z Mokrej (obecna dzielnica Wrocławia) oraz z nieistniejącej już miejscowości Śląska Dolina (Schliersenthal) w Górach Sowich (Schilling 1844; Scholtz 1847; Assmann 1854; Polentz 1943). Według Scholtza (1847) gatunek ten występował na Śląsku na łąkach i skrajach lasów, ale nie był częsty.

Poniżej podajemy jego nowe stanowisko w Sudetach, będące pierwszym w Sudetach Wschodnich i równocześnie pierwszym po ponad 50 latach stwierdzeniem tego gatunku w Polsce.

Ryc. Stanowiska *Spilostethus saxatilis* na Śląsku i w Sudetach: czarne kółka – stanowiska znane z literatury, czerwone kółko – nowe stanowisko.

Ryc. Localities of *Spilostethus saxatilis* in Silesia and in the Sudetes: black circles – literature data, red circles – new record.

Fot. 1-2. 1. Wzgórza k. Piotrowic Dolnych – miejsce obserwacji [fot. K. Zając]. 2. *Spilostethus saxatilis* in copula, Piotrowice Dolne [fot. K. Zając].

Phot. 1-2. Hills nearby Piotrowice Dolne – the sampling site [fot. K. Zając]. 2. *Spilostethus saxatilis* in copula, Piotrowice Dolne [phot by K. Zając].

Nowe stanowisko

Sudety Wschodnie: Pasma Krowiarki, Piotrowice Dolne [XR17] koło Bystrzycy Kłodzkiej, woj. dolnośląskie.

Obserwowano kilkanaście okazów, w tym *in copula* (Fot. 2), 12.06. 2010 r., zdegradowane murawy kserotermiczne ze związku *Bromion erecti* (Fot. 1). W tym samym miejscu, u podnóża Góry Babilon, 9.08.

2011 obserwowano bardzo licznie (setki osobników) nimfy przesiadujące na kwiatostanach *Apiaceae*. leg. K. Zając, det. G. Hebda.

Piśmiennictwo

- A s s m a n n A. (1854) Hemiptera. Verzeichnis der bisher in Schlesien aufgefundenen wanzenartigen Insekten. *Zeitschrift zur Entomologie (Breslau)* **8**: 1-106.
- L i s B. (1994) Pluskwiaki różnoskrzydłe (Heteroptera) Kamiennej Góry w Ligocie Dolnej (Górny Śląsk). *Acta Entomologica Silesiana* **2** (2): 25-30.
- L i s J. A. (1989) Pluskwiaki różnoskrzydłe (Insecta: Heteroptera) Wyżyny Śląskiej. *Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Przyroda* **12**: 5-60.
- P o l e n t z G. (1943) Beiträge zur Kenntnis der schlesischen Wanzen. *Zeitschrift zur Entomologie (Breslau)* **19** (2): 9-14.
- S c h i l l i n g P. S. (1844) Über die in Schlesien und der Grafschaft Glatz von mir gesammelten Arten der Gattung *Pentatoma* Latreille. *Übersicht der Arbeiten und Veränderungen der Schlesischen Gesellschaft für Vaterländische Kultur* **1843**: 179-184.
- S c h o l t z H. (1847) Prodromus zu einer Rhynchoten-Fauna von Schlesien. *Übersicht der Arbeiten und Veränderungen der Schlesischen Gesellschaft für Vaterländische Kultur* **1846**: 104-164.
-